



ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	13 ส.ค. 2554	26	71 79	5



ร้อยเรื่อง เมืองล้านนา ปีที่ ๑๓

“หลวงพระบาง” เมือง ในฝันของคนเดินทาง

ข้อ

ของ “หลวงพระบาง” ได้กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยวที่น่าสนใจขึ้นมาทันที หลังจากที่นักท่องเที่ยวพากันไปเที่ยวแล้วกลับออกมาเล่าขานบอกต่อกันไม่ขาดสาย ผมเองเคยไปหลวงพระบางอยู่ 2 ครั้งเมื่อหลายปีก่อน จนเมื่อไม่นานได้มีโอกาสเข้าไปเยือนเมืองหลวงพระบางอีกครั้ง แต่หลังจากที่กลับออกมาแล้วก็ต้องยอมรับเลยว่า หลงรักเมืองนี้เข้าจังเบอร์ เมืองนี้ไม่ธรรมดาอะไรให้ค้นหาอีกเยอะ และไม่แปลกใจเลยว่าทำไมพวกฝรั่งมังค่าถึงได้เข้าไปยังหลวงพระบางกันมากมาย รวากับว่าพวกเขากำลังเดินทางเข้าไปค้นหาอดีตกันยังงั้น

จนกระทั่งมีผู้คาดคะเนกันว่า ในอนาคตอีกไม่กี่ปีนักท่องเที่ยวจะหันเหความสนใจไปยังหลวงพระบางมากกว่าเมืองเชียงใหม่บ้านเราเสียอีก

เมืองเล็กๆ ในโอบล้อมของขุนเขาทางตอนบนของลาวที่ชื่อ “หลวงพระบาง” ดูเหมือนว่าได้กลายเป็นดินแดนในฝันของคนเดินทางมานานหลายยุคสมัย ด้วยความไร้เดียงสาของเมืองนี้และวิถีชีวิตผู้คนปะปนกับศิลปวัฒนธรรม ยังคงทำให้หลวงพระบาง กลายเป็นรักแรกพบของใครอีกหลายๆ คนที่เดินทางมาเยือนเมืองแห่งนี้เป็นครั้งแรก

เชียงทอง ในปี พ.ศ.2471

นอกจากนั้นตามถนนเล็กๆ หลังวัดเชียงทองยังมีชุมชนบ้านเรือนที่น่าแวะเยี่ยม บนถนนศรีสว่างวงศ์นั้นยังมีบ้านเรือนในแบบโคโรเนียลสไตล์ผสมผสานระหว่างอารยธรรมล้านช้างกับสถาปัตยกรรมฝรั่งเศส กลางเมืองหลวงพระบางมีภูเขาถูกล้อมอยู่ ลูกหนึ่งชื่อ ภูศรี บนยอดประดิษฐานพระธาตุจอมภูศรี องค์พระธาตุเป็นสีทองผ่องอำไพ ถึงแม้พระธาตุองค์นี้มีอายุไม่น่าเกินหนึ่งศตวรรษ แต่ความโดดเด่นออร่าเรื่องที่สถิตอยู่สูงส่งเหนือสิ่ง



ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	13 ส.ค. 2554	20	71 79	5



ความสำคัญของเมืองหลวงพระบาง ไม่ได้อยู่ที่เมืองที่ขึ้นชื่อในเรื่องการท่องเที่ยวเพียงอย่างเดียว ทว่าในอดีตจนถึงปัจจุบันเมืองแห่งนี้ยังเป็นศูนย์กลางของการเมือง เศรษฐกิจและคมนาคมที่สำคัญที่สุดเมืองหนึ่ง นอกเหนือจากนักท่องเที่ยวที่นิยมเดินทางไปเยือนหลวงพระบางเป็นจำนวนมากในแต่ละปีแล้ว นักธุรกิจและเจ้าของกิจการลงทุนต่างๆ ก็มักเดินทางไปเมืองหลวงพระบางด้วยเช่นกัน จากอดีตที่การเดินทางไปหลวงพระบางมีความยากลำบาก แต่ปัจจุบันเมื่อการคมนาคมขนส่งมีความทันสมัยและสะดวกสบายขึ้น การไปเยือนหลวงพระบางในวันนี้ จึงไม่ได้เป็นเรื่องยากแต่อย่างใด

ที่นี้ลองมาดูกันว่าเมืองหลวงพระบาง ที่ใครๆ พากันร่ำลือว่าสวยงามนักหนา ว่ากันว่าสวยงามและบริสุทธิ์กว่าเชียงใหม่หลายเท่าตัว มีอะไรที่น่าสนใจกันบ้าง เริ่มต้นจากเมื่อไปถึงหลวงพระบาง สิ่งแรกที่จะสัมผัสได้ก็คือวิถีชีวิตของคนลาวแห่งเมืองหลวงพระบาง

มรดกล้ำค่าของหลวงพระบางอยู่ที่ความเป็นเมืองแห่งพุทธศาสนา คือมีวัดกระจายอยู่ทั่วเมืองไม่ต่ำกว่า 50 วัด สี่เหลี่ยมแห่งพุทธศาสนาได้แผ่เข้ามาครอบงำจิตใจของชาวหลวงพระบางมาเป็นเวลาหลายร้อยปี อารยธรรมในดินแดนแห่งนี้จึงมีผลพวงมาจากอิทธิพลของพุทธศาสนา โดยเฉพาะวัดแต่ละวัดนั้นเต็มไปด้วยศิลปวัฒนธรรมอันงดงามของชาวล้านช้าง ถ้าเราจะพิสูจน์กันง่ายๆ ว่า พุทธศาสนา คือ แก่นประเพณีวิถีชีวิตของชาวหลวงพระบาง หรือไม่ก็ต้องตื่นตอนตีห้าลุกขึ้นมาดูการทำบุญตักบาตรตามริมถนน



ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	13 ส.ค. 2554	20	7179	5

ทุกๆ เข้าชาวหลวงพระบางเกือบทุกครัวเรือนจะพากันออกมารอใส่บาตร พระสงฆ์ที่เดินเรียงแถวมาตามถนนกว่าร้อยรูป ในยามนี้จึงเป็นช่วงเวลาของคนหลวงพระบางเริ่มต้นชีวิตในวันใหม่ด้วยรอยยิ้มแห่งการทำบุญ อิ่มเอิบทั้งจิตใจและใบหน้า

แทบไม่น่าเชื่อว่าเมืองเล็กๆ ที่มีถนนหลักแค่ 2-3 เส้นทอดผ่านกลางตัวเมือง ทว่ากลับมีวัดจำนวนมากตั้งเรียงรายอยู่ฝั่งถนน หลวงพระบางอาจไม่ใช่เมืองเล็กธรรมดา หากแต่เป็นนครรัฐที่สะสมความรุ่งเรืองแห่งอดีตไว้มากมาย

วัดเชียงทอง ถือได้ว่าเป็นวัดที่สวยงามที่สุดในหลวงพระบาง วัดนี้มีผู้ให้ชื่อว่าเป็นอัญมณีแห่งสถาปัตยกรรมลาวโดยแท้ สร้างขึ้นในรัชสมัยพระเจ้าไชยเชษฐาธิราช (ระหว่างปี พ.ศ.2101-2103) ภายในโบสถ์มีพระประธานองค์ใหญ่ ลักษณะงดงามตามแบบศิลปกรรมล้านช้าง ตามเสาและผนังโบสถ์เขียนลวดลายปิดทองบนพื้นรักสีดำเป็นเรื่องราวในพุทธประวัติศาสดา ด้านข้างอุโบสถมีห่อพระพุทธรูปขนาดเล็กๆ ทาพื้นผนังสีชมพู ประดับด้วยกระจกสีต่างๆ เป็นรูปคน รูปสัตว์ รูปต้นไม้ เป็นภาพเรื่องราวในด้านานพื้นบ้าน สดุดียอดพุทธศิลป์สกุลช่างล้านช้างหลวงพระบาง สันนิษฐานว่าคงมีการทำขึ้นใหม่เมื่อครั้งที่มีการซ่อมแซมวัด

อันใดในหลวงพระบาง ผนวกกับตำนานเก่าแก่เกี่ยวกับพระบรมสารีริกธาตุและรอยพระพุทธรูปบาท ก็เพียงพอที่จะทำให้พระธาตุองค์นี้มีฐานะเป็นพระธาตุประจำเมืองในทำนองเดียวกับพระบรมธาตุดอยสุเทพแห่งเมืองเชียงใหม่

พระธาตุจอมภูศรี สร้างขึ้นในสมัยพระเจ้าอนุรุธ กษัตริย์องค์ที่ 56 แห่งอาณาจักรล้านช้าง ในปี พ.ศ.2247 บนยอดเขาเล็กๆ สูง 150 เมตร ต่อมาได้มีการซ่อมแซมครั้งใหญ่ในปี พ.ศ.2457 องค์พระธาตุฉาบด้วยทองคำ นอกจากพระธาตุจอมภูศรีจะเป็นที่เคารพสักการะของชาวหลวงพระบางแล้ว ช้างบนยังมีหอกลองซึ่งเคยใช้ตีบอกเวลาให้กับชาวหลวงพระบาง ห่างจากพระธาตุไม่ไกลนักบริเวณหน้าผาแคบเป็นที่ตั้งของป็นต้อสู้อากาศยาน ซึ่งยังหลงเหลือให้ดูเป็นอนุสรณ์ของสงครามอินโดจีน บริเวณรอบองค์พระธาตุสามารถมองเห็นทิวทัศน์ของเมืองหลวงพระบางได้รอบด้าน

ตรงข้ามกับพระธาตุจอมภูศรีเป็นที่ตั้งของพระราชวังหลวงพระบาง สร้างขึ้นในปี พ.ศ.2447 ในสมัยของเจ้ามหาชีวิตศรีสว่างวงศ์ ออกแบบโดยนายช่างชาวฝรั่งเศส ต่อมาได้มีการสร้างหลังคายอดปราสาทเพิ่มเติม ทำให้อาคารหลังนี้เป็นการผสมผสานอาคารแบบฝรั่งเศสยุคอาณานิคมกับศิลปะล้านช้างได้อย่างกลมกลืนกัน

ในตัวเมืองหลวงพระบางผู้คนส่วนใหญ่ยังใช้รถจักรยานเป็นพาหนะ ดังนั้นปัญหาเรื่องการจราจรติดขัดก็ไม่ต้องพูดถึง มาหลวงพระบางต้องไปชมตลาด



ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	13 ส.ค. 2554	20	7179	5

หลวงพระบาง อดีตศูนย์กลางของอาณาจักร
ล้านช้าง นครรัฐในแวดล้อมของขุนเขาและสายน้ำ
รุ่งเรืองสง่างามด้วยศรัทธาแห่งพุทธศาสนา ผ่านกาล
สมัยด้วยศัพทประวัติของตนเองกระทั่งเมืองแห่งนี้นักลาย
เป็นจุดหมายปลายทางของนักเดินทางผู้ใฝ่ใจจะศึกษา
เรียนรู้วิถีวัฒนธรรมพื้นถิ่นของลาว ด้วยเพราะความ
จริงที่ว่า หากจะเรียนรู้ประเทศลาว รู้จักคนลาว ก็ควร
จะเรียนรู้เมืองหลวงพระบางเสียก่อน

(จิรนนท์ พิศรปริษา กวีชีโร)

เช้า เพราะนอกจากจะได้สัมผัสกับวิถีชีวิตของชาวแท้ๆ แล้ว ยังเป็นศูนย์รวมสินค้า
ของใช้ทุกชนิดทั้งจากไทย จีน ไต้หวัน ของป่า และสินค้าจากชาวบ้าน ที่ตลาดแห่งนี้
แม้จะไม่คึกคักกว่าวันเสาร์ที่เชียงใหม่บ้านเรา แต่ก็คราคร่ำไปด้วยชาวลาวและชาวต่าง
ประเทศเป็นจำนวนมาก

หลวงพระบางเป็นเมืองเล็กๆ ที่สามารถเดินเที่ยวได้ในวันเดียว ทว่าใน
วันเดียวนั้นเราจึงสามารถพบเห็นเรื่องราวหลากหลายที่เกี่ยวเนื่องกันไว้ในล้นซึกแห่ง
ความทรงจำได้แทบไม่พอ หากใครไม่เชื่อลองมาเยือนเมืองหลวงพระบางดู เมืองเล็ก
ที่ไม่ธรรมดา หากแต่เป็นเมืองที่สะสมความรุ่งเรืองแห่งอดีตกาลไว้มากมาย

และจึงไม่น่าแปลกใจที่นครรัฐแห่งนี้ ได้รับการยกย่องจากยูเนสโกให้
เป็นเมืองมรดกโลกทางวัฒนธรรมของมวลมนุษยชาติ

หลวงพระบาง (Luang Prabang)

ในอดีตเป็นราชธานีที่รุ่งเรืองและเฟื่องฟูที่สุดของอาณาจักรล้านช้าง มีชื่อ
เต็มว่า ศรีสัตนาคนหุตล้านช้างร่มขาวหลวงพระบาง ตั้งอยู่ทางทิศเหนือของ
ประเทศสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ริมฝั่งซ้ายของแม่น้ำโขง ห่างจาก
นครเวียงจันทน์ระยะทาง 420 กิโลเมตร หลวงพระบางเป็นเมืองเล็กมีพื้นที่ทั้งหมด
16,875 ตารางกิโลเมตร อยู่ในหุบเขาบริเวณที่แม่น้ำโขงและแม่น้ำคานไหลมา
บรรจบกันพอดี

เมืองหลวงพระบางเป็นเมืองที่งดงามและมีเสน่ห์ในศิลปะของสถา
ปัตยกรรม วัฒนธรรม ประเพณีและขนบธรรมเนียมในการดำรงชีวิตเป็นอย่างมาก
ด้วยเหตุนี้จึงทำให้องค์การยูเนสโก (Unesco) ได้ขึ้นทะเบียนให้เมืองหลวงพระบาง
เป็นมรดกโลกทางวัฒนธรรมของมวลมนุษยชาติ ตั้งแต่ปี พ.ศ.2540



ชื่อหนังสือพิมพ์	วันที่	ปีที่	ฉบับที่	หน้า
เชียงใหม่นิวส์	13 ส.ค. 2554	20	71 79	5

เมืองหลวงพระบางมีประชากรอาศัยอยู่ประมาณ 3 แสน 5 หมื่นคน ประกอบด้วย เชื้อสายลาว ลื้อ ภูไท ข่า ม้ง เย้า และอีก้อ ในช่วงฤดูหนาว ระหว่างเดือนธันวาคมถึงกุมภาพันธ์ของทุกปี มีอุณหภูมิช่วงเช้าโดยเฉลี่ยประมาณ 10 องศาเซลเซียส

เมืองหลวงพระบาง เป็นเมืองทางตอนบนที่มีความสำคัญของ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาวในด้านการท่องเที่ยวทางธรรมชาติและ สถาปัตยกรรม จึงเป็นตลาดเศรษฐกิจที่มีศักยภาพมากมายที่ทั้งนักท่องเที่ยวและ นักธุรกิจชาวไทยและต่างประเทศให้ความสนใจเดินทางเข้าไปท่องเที่ยวและลงทุนทำ การค้า

แหล่งท่องเที่ยวในหลวงพระบาง

เนื่องจากเมืองหลวงพระบางตั้งอยู่ในหุบเขาท่ามกลางธรรมชาติ และมีแม่น้ำ สองสายไหลมาบรรจบกัน รวมทั้งในอดีตยังคงเป็นศูนย์กลางราชธานีของอาณาจักร ล้านช้าง จึงทำให้แหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญในหลวงพระบางเป็นสถานที่ท่องเที่ยวทาง ธรรมชาติและศิลปะของสถาปัตยกรรมในวัดและวังของเจ้ามหาชีวิตลาว เป็น ส่วนใหญ่

หมู่บ้านช้างไห้ ชุมชนริมแม่น้ำโขงที่มีประวัติการขุดพบหม้อไหโบราณ อายุกว่า 600 ปี ปัจจุบันหมู่บ้านแห่งนี้มีชื่อเสียงในการผลิตเหล้าพื้นเมือง

หมู่บ้านผานม หมู่บ้านชาวไทลื้อที่มีชื่อเสียงในการทอผ้าลายพื้นเมือง หลวงพระบาง อยู่ห่างจากตลาดขึ้นไปทางเหนือประมาณ 3 กิโลเมตร

ถ้ำดิง เป็นถ้ำที่ประดิษฐานพระพุทธรูปน้อยใหญ่มากมาย ทั้งที่ทำจาก ไม้และโลหะสำริด โดยถูกสะสมมาเป็นเวลาหลายร้อยปี จากผู้ที่มีจิตศรัทธานำมา วางถวาย นอกจากนั้นถ้ำดิงแห่งนี้ในอดีตเจ้ามหาชีวิตลาวทุกพระองค์จะต้องเสด็จ มาทำพิธีสรงน้ำและฟังธรรมในวันสงกรานต์

น้ำตกดาดกวาสี อยู่ห่างจากหลวงพระบางไปทางทิศใต้ประมาณ 30 กิโลเมตร ระหว่างทางจะได้พบหมู่บ้านลาวเทิงที่ยังคงรักษาการดำรงชีวิตแบบ ดั้งเดิมเอาไว้เกือบทั้งหมด

จักรพงษ์ คำบุญเรือง

jakpong@chiangmainews.co.th